

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-85924

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.147/21/2023.

A tanács tagjai: Dr. Kozsuch Edina közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Berekméri Ágnes közbeszerzési biztos, Dr. Kenessey Réka közbeszerzési biztos

A kérelmező: PAPEX Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

(Miskolc, Kozák Imre u. 3.)

A kérelmező képviselője: Dr. Papp-Zakor Gábor ügyvéd

PAPP-ZAKOR Ügyvédi Iroda

(Budapest, Alkotmány u. 20., IV. em. 20/a.)

Az ajánlatkérő: Taktaközi Önkormányzati Szennyvízelvezetési és Szennyvíztisztítási Társulás

(Taktaharkány, Gépállomás u. 4.)

Az ajánlatkérő képviselője: Adorján Borbála

felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

A beszerzés tárgya, értéke: „Külterületi közutak fejlesztése Taktaközben” – 236.215.361.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - o t.

A Döntőbizottság a hivatalbóli kiterjesztés alapján megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 112. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel a Kbt. 73. § (6) bekezdés c) pontját, ezért megsemmisíti az ajánlatkérő ajánlati felhívását, valamint az azt követően hozott valamennyi döntését.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem tekintetében a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 600.000.-Ft, azaz hatszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen vissza a kérelmező részére 1.181.077.-Ft, azaz egymillió-egyszáznyolcvanegyezer-hetvenhét forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető rendelkezése ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő. A határozat érdemi része ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2022. november 14. napján feladott ajánlati felhívással a Kbt. Harmadik Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított építési beruházás tárgyában a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján. Az eljárás lefolytatására az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (a továbbiakban: EKR) az EKR001759192022 azonosítószám alatt került sor. A felhívás a Közbeszerzési Értesítőben 2022. november 15. napján KÉ-24490/2022 szám alatt jelent meg.

Az ajánlatkérő egy alkalommal korrigendumot adott fel, mely a Közbeszerzési Értesítőben 26489/2022 szám alatt jelent meg. A felhívás módosult az ajánlattételi határidő tekintetében.

2. Az ajánlati felhívás (a továbbiakban: felhívás) II.1.4) pontja tartalmazta a közbeszerzés rövid meghatározását:

„035 HRSZ I. szakasz:

A projekt során a meglévő megsüllyedt, repedezett aszfalt burkolat felújításra kerül 543,65 m hosszon. A burkolat szélessége 3 m, a stabilizált padka szélessége mindkét oldalon 1-1 m, így a teljes koronaszélesség összesen 5 m.

035 HRSZ II. szakasz:

A projekt során a meglévő földút helyén egy új aszfaltburkolatú út kerül kialakításra 1131,27 m hosszon. A tervezett aszfalt burkolat szélessége 3 m, a stabilizált padka szélessége mindkét oldalon 1-1 m, így a teljes koronaszélesség összesen 5 m.

029 HRSZ:

A projekt során a meglévő földút helyén egy új aszfaltburkolatú út kerül kialakításra 393,06 m hosszon. A tervezett aszfalt burkolat szélessége 3 m, a stabilizált padka szélessége mindkét oldalon 1-1 m, így a teljes koronaszélesség összesen 5 m.

A pontos műszaki leírást a közbeszerzési dokumentáció tartalmazza.”

3. A felhívás II.2.13) További információk pont 8. alpontja az alábbiakat tartalmazta:

„8.AK az alábbiakra hívja fel a gazdasági szereplők figyelmét a MÁK 30/2021. (V. 5.) számú KÖZLEMÉNYE-vel összefüggésben, amely előírásokat tartalmaz a kifizetések igénylésére nézve. AK a támogatási kérelmet a 2021./3 aktuális ÉNGY referenciaárai alapján nyújtotta be és a támogatást ennek megfelelően állapították meg, AK ezen egységárak alapján lesz jogosult a kifizetési kérelmeket benyújtani. AT-k az ajánlatukban foglalt egységárakat a fentiekre figyelemmel határozzák meg, ellenkező esetben AK azon ajánlatok melyek a költségvetésben (ajánlati ár – részletes költségvetés elemenként) referencia ár feletti összeget

tartalmazzak a Kbt. 73. § (1) e) pontja alapján érvénytelennek ítéli meg. Az ÉNGY-t a költségvetés készítő programok tartalmazzák, de regisztrációt és ügyfélkapus bejelentkezést követően a <https://ekerelem.mvh.allamkincstar.gov.hu/enter/> linken is elérhető. Elektronikus kérelemkezelés/Vidékfejlesztési Program (2014-2020) Általános ügyek/Építési normagyűjtemény (ÉNGY böngésző) A teljesítés során a számla mellé csatolni kell az ÉNGY tételek szerinti számlarészletezőt.”

4. A felhívás VI.3.9) További információk pont 9. és 13. alpontjai a következőkről rendelkeztek:

„9. Ajánlatkérő felhívja ajánlattevő figyelmét, hogy a 322/2015 (X.30.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdése szerinti szakmai ajánlat benyújtása kötelező. A szakmai ajánlat fogalmát a Kbt. 3. § 37. pontja határozza meg. A szakmai ajánlat tartalmi eleme:

ÁRAZOTT TÉTELES KÖLTSÉGVETÉS (szkennelt, aláírt, pdf formátumban, továbbá e mellett a kiadott szerkeszthető excel formátumban is) és az értékelési részszerpont esetében- dokumentáció VI.pontban 3. és 4. értékelési szempont az Iratminták dokumentumban található SZAKEMBER BEMUTATÁSA (felolvasólap szerinti adat alátámasztására, 0 megajánlás esetén ajánlattevő nem köteles önéletrajzot benyújtani) Szakmai önéletrajz című dokumentum (szkennelt, aláírt, pdf formátumban). Az értékelési részszerpont esetében- dokumentáció VI. pontban 5. értékelési szempont- az Iratminták dokumentumban található

KÖRNYEZETVÉDELMI KÁROK MINIMALIZÁLÁSA (felolvasólap szerinti adat alátámasztására, 0 megajánlás esetén ajánlattevő nem köteles benyújtani) Környezetvédelmi károk minimalizálása című dokumentum (szkennelt, aláírt, pdf formátumban). Az Iratminták dokumentumban található

ORGANIZÁCIÓS TERV

Ajánlatkérő a megjelölt dokumentumok (árazott tételes költségvetés, szakember bemutatása, környezetvédelmi károk minimalizálása, organizációs terv) teljes hiányára vonatkozóan nem rendel el hiánypótlást.

A hivatkozott dokumentumok hiánya esetén az ajánlat a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint érvénytelen.”

„13. A referencia ár a 2021./3. vonatkozóan a megadott elérési útvonal szerint elérhető (közbeszerzési dokumentáció 8. oldal 5.3.11. pontja) figyelembe kell venni. A kedvezményezett a referencia ár feletti projekt szerint el nem számolható költséget nem tudja finanszírozni, ezért azon ajánlatok (a teljes ajánlat) melyek a költségvetésben – szakmai ajánlatban (ajánlati ár – részletes költségvetés) referencia ár feletti összeget tartalmazzak a Kbt. 73. § (1) e) pontja alapján érvénytelennek ítéli meg.”

5. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumok részét képező Általános tájékoztató 5.3.11. pontja szerint:

„AK az alábbiakra hívja fel a gazdasági szereplők figyelmét a MÁK 30/2021. (V. 5.) számú KÖZLEMÉNYE-vel összefüggésben, amely előírásokat tartalmaz a kifizetések igénylésére nézve. AK a támogatási kérelmet a 2021./3. aktuális ÉNGY referenciaárai alapján nyújtotta be és a támogatást ennek megfelelően állapították meg, AK ezen egységárok alapján lesz jogosult a kifizetési kérelmeket benyújtani. AT-k az ajánlatukban foglalt egységárok a fentiekre figyelemmel határozzák meg, ellenkező esetben AK azon ajánlatok melyek a költségvetésben (ajánlati ár – részletes költségvetés elemenként) referencia ár feletti összeget tartalmazzak a Kbt. 73. § (1) e) pontja alapján érvénytelennek ítéli meg. Az ÉNGY-t a költségvetés készítő programok tartalmazzák, de regisztrációt és ügyfélkapus bejelentkezést követően a <https://ekerelem.mvh.allamkincstar.gov.hu/enter/> linken is elérhető. Elektronikus kérelemkezelés/Vidékfejlesztési Program (2014-2020) Általános ügyek/Építési

normagyűjtemény (ÉNGY böngésző) A teljesítés során a számla mellé csatolni kell az ÉNGY tételek szerinti számlarészletezőt.”

6. A közbeszerzési dokumentumok részét képező árazatlan költségvetés az alábbi volt:

Taktaharkány 035 HRSZ-ú út építése					
Mennyiségkimutatás					
ÉNGY kód	Megnevezés	Egység	Mennyiség	Referencia ár (Ft)	Összeg (Ft)
21-003-0014896	Munkaárok földkiemelése közmű nélküli területen, gépi erővel, kiegészítő kézi munkával, bármely konzisztenciájú, I-IV. oszt. talajban, dúcolás nélkül, 3,0 m ² szelvény felett	m ³	4553		
21-002-0014512	Humuszos termőréteg, termőföld leszedése, terítése gépi erővel, 18%-os terephajlásig, bármilyen talajban, szállítással, 1000,1-1200,0 m között	m ³	526		
21-011-0016406	Fejtett föld felrakása szállítóeszközre, géppel, talajosztály I-IV.	m ³	5620		
21-004-0015416	Földmű vízszintes felületének rendezése a felesleges föld elterítésével, tömörítés nélkül, gépi erővel, kiegészítő kézi munkával, 16%-os terephajlásig, 20 cm vastagságban, talajosztály: I-IV.	m ²	20118		
21-008-0016275	Simító hengerlés a földmű (tükör és padka) felületén, gépi erővel, 3,0 m-nél nagyobb szélességnél	m ²	20118		
21-011-4018952	Enka?-Force G 200/200 kis nyúlású, nagy szilárdságú szőtt PET geotextília, erősített talajtámfalak és töltések építéséhez, talajerősítéshez, szakítószilárdsága 220 kN/m, 5%-os nyúlásnál pedig min. 80 kN/m szakítóerőt képes felvenni	m ²	6706		
21-004-2613994	Természetes szemmegoszlású homokos kavics, THK 0/24 QTT, KÓKA, Alsózsolca	m ³	1547		
21-004-0015663	Tükörkészítés tömörítés nélkül, sík felületen gépi erővel, kiegészítő kézi munkával talajosztály: I-IV.	m ²	13412		
21-008-0016205	Tömörítés bármely tömörítési osztályban gépi erővel, nagy felületen, tömörségi fok: 90%	m ³	1542		
21-008-2245165	Tömörítés bármely tömörítési osztályban gépi erővel, nagy felületen, tömörségi fok: 93%	m ³	1378		

21-008-2245170	Tömörítés bármely tömörítési osztályban gépi erővel, nagy felületen, tömörségi fok: 96%	m3	1256		
61-002-2641783	Útépítési zúzottkő, M22 Colas-Északkö, Nógrádkövesd	m3	1272		
63-103-2334010	Kötőréteg AC22 kötő 35/50, AC22 kötő 50/70 típusú bitumennel, N igénybevételi kat. útszakaszok kötőrétege, homokkal, zúzott kővel	m3	660		
63-103-2334453	Kopóréteg AC11 kötő 35/50, AC11 kötő 50/70 típusú bitumennel, N igénybevételi kat. útszakaszok kötőrétege, homokkal, zúzott kővel	m3	176		
21-004-0015731	Padka és elválasztó sáv készítése, felületrendezés tömörítés nélkül, helyszínről szállított anyagból, gépi erővel, kiegészítő kézi munkával, egyéb anyagból (nyers homokos kavics, bányameddő, murva, stb.)	m3	663		
21-004-0015702	Padkarendezésgépi erővel, kiegészítő kézi munkával, I-IV. oszt. talajban, vastagság 10,0 cm-ig	m2	2564		
21-006-0016100	Öv- és talpárok /szabványárok/ készítése, bármely keresztmetszettel, a kitermelt földeltergetésével, gépi erővel, kiegészítő kézi földmunkával, I-IV. oszt. Talajban	m3	541		
összesen nettó:					0,00 Ft
összesen bruttó					0,00 Ft

Taktaharkány 029 HRSZ-ú út építése					
Mennyiségkimutatás					
ÉNGY kód	Megnevezés	Egység	Mennyiség	Referencia ár (Ft)	Összeg (Ft)
21-003-0014896	Munkaárok földkiemelése közmű nélküli területen, gépi erővel, kiegészítő kézi munkával, bármely konzisztenciájú, I-IV. oszt. talajban, dúcolás nélkül, 3,0 m2 szelvény felett	m3	552		
21-002-0014512	Humuszos termőréteg, termőföld leszedése, terítése gépi erővel, 18%-os terephajlásig, bármilyen talajban, szállítással, 1000,1-1200,0 m között	m3	148		
21-011-0016406	Fejtett föld felrakása szállítóeszközzel, géppel, talajosztály I-IV.	m3	700		

21-004-0015416	Földmű vízszintes felületének rendezése a felesleges föld elterítésével, tömörítés nélkül, gépi erővel, kiegészítő kézi munkával, 16%-os terephajlásig, 20 cm vastagságban, talajosztály: I-IV.	m2	8163		
21-008-0016275	Simító hengerlés a földmű (tükör és padka) felületén, gépi erővel, 3,0 m-nél nagyobb szélességnél	m2	8163		
21-011-4018952	Enka?-Force G 200/200 kis nyúlású, nagy szilárdságú szőtt PET geotextília, erősített talajtámfalak és töltések építéséhez, talajerősítéshez, szakítószilárdsága 220 kN/m, 5%-os nyúlásnál pedig min. 80 kN/m szakítóerőt képes felvenni	m2	2721		
21-004-2613994	Természetes szemmegoszlású homokos kavics, THK 0/24 QTT, KŐKA, Alsószolca	m3	467		
21-004-0015663	Tükörkészítés tömörítés nélkül, sík felületen gépi erővel, kiegészítő kézi munkával talajosztály: I-IV.	m2	5442		
21-008-0016205	Tömörítés bármely tömörítési osztályban gépi erővel, nagy felületen, tömörségi fok: 90%	m3	544,2		
21-008-2245165	Tömörítés bármely tömörítési osztályban gépi erővel, nagy felületen, tömörségi fok: 93%	m3	489,78		
21-008-2245170	Tömörítés bármely tömörítési osztályban gépi erővel, nagy felületen, tömörségi fok: 96%	m3	435,36		
61-002-2641783	Útépitési zúzottkő, M22 Colas-Északkő, Nógrádkövesd	m3	309		
63-103-2334010	Kötőréteg AC22 kötő 35/50, AC22 kötő 50/70 típusú bitumennel, N igénybevételi kat. útszakaszok kötőrétege, homokkal, zúzott kővel	m3	133		
63-103-2333964	AC 11 kötő aszfaltkeverékből, 35-50 mm vastagságban terítve Kötőréteg AC11 kötő 35/50, AC11 kötő 50/70 típusú bitumennel, N igénybevételi kat. útszakaszok kötőrétege, homokkal, zúzott kővel	m3	18		
63-103-2334453	Kopóréteg AC11 kötő 35/50, AC11 kötő 50/70 típusú bitumennel, N igénybevételi kat. útszakaszok kötőrétege, homokkal, zúzott kővel	m3	61		
21-004-0015731	Padka és elválasztó sáv készítése, felületrendezés tömörítés nélkül, helyszínről szállított anyagból, gépi erővel, kiegészítő kézi munkával, egyéb anyagból (nyers homokos kavics, bányameddő, murva, stb.)	m3	131		

21-004-0015702	Padkarendezésgépi erővel, kiegészítő kézi munkával,I-IV. oszt. talajban, vastagság 10,0 cm-ig	m2	1106		
22-003-0017361	Szivárgó paplan készítése kész tükörre, murvából	m3	352		
68-002-2338252	Közúti jelző- és útbaigazító táblák fémanyagúoszlopainak elhelyezése betonlappal, földmunkával, I-IV. osztályú talajban, 89 mm átmérőjű alumínium oszlop, 1,5-5,5 m hosszú, előregyártott betonlappal Horganyzott tartóoszlop 89x3000	db	1		
68-002-2339160	Közúti jelző- és útbaigazító táblák felszerelése, útvonaltípust, elsőbbséget szabályozó, utasítást adó, tilalmi, tilalmat, veszélyt, tájékoztatást adó jelzőtáblák és útbaigazítást adó táblák,2-2 bilincskészlettel Alumínium elsőbbségadás kötelező jelzőtábla, fényvisszaverő, 600 mm HI *	db	1		
összesen nettó:					0,00 Ft
összesen bruttó					0,00 Ft

Taktaharkány 035 HRSZ-ú út felújítása					
Mennyiségkimutatás					
ÉNGY kód	Megnevezés	Egység	Mennyiség	Referencia ár (Ft)	Összeg (Ft)
21-002-0014512	Humuszos termőréteg, termőföld leszedése, terítése gépi erővel, 18%-os terephajlásig, bármilyen talajban, szállítással, 1000,1-1200,0 m között	m3	344		
21-001-0013653	Bozót- és cserjeirtás, tövek átmérője 4 cm-ig	10 m2	300		
21-001-0013665	Bozót- és cserjeirtás, tövek átmérője 4,1-10,0 cm	10 m2	150		
21-011-0016406	Fejtett föld felrakása szállítóeszközzel, géppel, talajosztály I-IV.	m3	344		
21-008-0016275	Simító hengerlés a földmű (tükör és padka) felületén, gépi erővel, 3,0 m-nél nagyobb szélességnél	m2	4202		
21-004-0015663	Tükörkészítés tömörítés nélkül, sík felületen gépi erővel, kiegészítő kézi munkával talajosztály: I-IV.	m2	4202		

21-008-2245170	Tömörítés bármely tömörítési osztályban gépi erővel, nagy felületen, tömörségi fok: 96%	m3	840,4		
61-002-2641783	Útépítési zúzottkő, M22 Colas-Északkő, Nógrádkövesd	m3	1154		
63-103-2333964	AC 11 kötő aszfaltkeverékből, 35-50 mm vastagságban terítve Kötőréteg AC11 kötő 35/50, AC11 kötő 50/70 típusú bitumennel, N igénybevételi kat. útszakaszok kötőrétege, homokkal, zúzott kővel	m3	111		
63-103-2334453	Kopóréteg AC11 kötő 35/50, AC11 kötő 50/70 típusú bitumennel, N igénybevételi kat. útszakaszok kötőrétege, homokkal, zúzott kővel	m3	99		
21-004-0015731	Padka és elválasztó sáv készítése, felületrendezés tömörítés nélkül, helyszínről szállított anyagból, gépi erővel, kiegészítő kézi munkával, egyéb anyagból (nyers homokos kavics, bányameddő, murva, stb.)	m3	344		
21-004-0015702	Padkarendezésgépi erővel, kiegészítő kézi munkával, I-IV. oszt. talajban, vastagság 10,0 cm-ig	m2	1718		
68-002-2338252	Közúti jelző- és útbaigazító táblák fémanyagúoszlopainak elhelyezése betonlappal, földmunkával, I-IV. osztályú talajban, 89 mm átmérőjű alumínium oszlop, 1,5-5,5 m hosszú, előregyártott betonlappal Horganyzott tartóoszlop 89x3000	db	1		
68-002-2339160	Közúti jelző- és útbaigazító táblák felszerelése, útvonaltípust, elsőbbséget szabályozó, utasítástadó, tilalmi, tilalmat, veszélyt, tájékoztatást adó jelzőtáblák és útbaigazítást adó táblák, 2-2 bilincskészlettel Alumínium elsőbbségadás kötelező jelzőtábla, fényvisszaverő, 600 mm HI *	db	1		
összesen nettó:					0,00 Ft
összesen bruttó					0,00 Ft

7. A 2022. december 13-i módosított ajánlattételi határidőre 8 ajánlattevő nyújtott be ajánlatot. Az ajánlatkérő azt a tájékoztatást adta, hogy a rendelkezésre álló anyagi fedezet összeg: nettó 236.215.361.-Ft

8. Az ajánlati árak a következők voltak:

Ajánlattevő

Kérelmező

Dinamikus Útépítő Kft.

Ajánlati ár (nettó Ft)

166.648.965.-Ft

174.747.465.-Ft

POLIS-BAU Építő Építőipari és Szolgáltató Kft.	186.137.533.-Ft
VAJDA MÉLYÉPÍTŐ Kft.	190.081.758.-Ft
NÉMETH ÚT Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	175.810.589.-Ft
RE-NI ÚT Útépítő és Szolgáltató Kft.	195.981.915.-Ft
Szilvási Bau Kft.	172.330.616.-Ft
KÁLLÓ-ROAD Útépítő Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	188.848.541.-Ft

9. A kérelmező ajánlatában a következő – jogorvoslati eljárás szempontjából releváns – megajánlások szerepeltek:

Taktaharkány 029 HRSZ-ú út építése					
Mennyiségkimutatás					
ÉNGY kód	Megnevezés	Egység	Mennyiség	Referencia ár (Ft)	Összeg (Ft)
68-002-2339160	Közúti jelző- és útbaigazító táblák felszerelése, útvonaltípust, elsőbbséget szabályozó, utasítást adó, tilalmi, tilalmat, veszélyt, tájékoztatást adó jelzőtáblák és útbaigazítást adó táblák,2-2 bilincskészlettel Alumínium elsőbbségadás kötelező jelzőtábla, fényvisszaverő, 600 mm HI *	db	1	13 000 Ft	13 000 Ft

Taktaharkány 035 HRSZ-ú út felújítása					
Mennyiségkimutatás					
ÉNGY kód	Megnevezés	Egység	Mennyiség	Referencia ár (Ft)	Összeg (Ft)
68-002-2339160	Közúti jelző- és útbaigazító táblák felszerelése, útvonaltípust, elsőbbséget szabályozó, utasítást adó, tilalmi, tilalmat, veszélyt, tájékoztatást adó jelzőtáblák és útbaigazítást adó táblák,2-2 bilincskészlettel Alumínium elsőbbségadás kötelező jelzőtábla, fényvisszaverő, 600 mm HI *	db	1	13 000 Ft	13 000 Ft

10. Az ajánlatkérő 2022. december 27. napján hiánypótlási felhívást küldött az ajánlattevők részére, a kérelmező tekintetében hiánypótlási felhívás a felhívás szerinti III.1.2) Gazdasági és pénzügyi alkalmasság P.1. pont tekintetében került kibocsátásra.

11. Az ajánlatkérő 2023. március 24. napján készítette el és küldte meg összegezését. Az összegezésben rögzítettek szerint a nyertes ajánlattevő a NÉMETH ÚT Kft. lett, a nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb ajánlatot tevő a KÁLLÓ-ROAD Kft. lett. A Dinamikus Útépítő Kft., POLIS-BAU Kft., Szilvási Bau Kft., és a kérelmező ajánlattevő ajánlata érvénytelen lett. A kérelmező kapcsán az érvénytelenítés jogcíme körében az alábbiakat rögzítette az ajánlatkérő:

„Érvénytelenség jogcíme: Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pont: egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit; Egyéb”

Az érvénytelenség indokaként rögzítette, hogy ajánlattevő szakmai ajánlata a felhívás és a közbeszerzési dokumentációban előírtaknak nem felelt meg, a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint érvénytelen, a szakmai ajánlata referencia ár feletti összeget tartalmaz.

12. A kérelmező 2023. március 29. napján előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, melyben kérte az ajánlatkérőt, hogy az ajánlatának a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenné nyilvánítását mellőzze, és a bírálati szak újranyitásával az ajánlata tartalmi vizsgálatát végezze el a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése alapján, melynek eredményeként kérte a hiánypótlás jogintézményének biztosítását számára a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 71. § (1)-(2) bekezdése alapján.

Rögzítette, hogy az ajánlatkérő döntése sérti a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 71. § (1)-(2) bekezdését, továbbá a 73. § (1) bekezdés e) pontját. Az érvénytelenségi döntés indokolása sérti a Kbt. 79. § (1) bekezdését.

Majd ismertette a tényállást, a Kbt. irányadó rendelkezéseit, rögzítette, hogy az ajánlatkérő mely döntéseit tartja jogsértőnek.

13. Jogsértőnek tartotta egyrészt, hogy hiánypótlás biztosítása nélkül nyilvánította érvénytelenné az ajánlatát. E körben előadta, hogy a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles megvizsgálni az ajánlatokat, hogy azok megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, illetve a jogszabályokban foglaltaknak. A vizsgálat eredményeként a hibás/hiányos ajánlat tekintetében alkalmazni köteles a Kbt. 71. § szerinti módon a hiánypótlás jogintézményét. Az összegezésben megadott „szakmai ajánlat referencia ár feletti összeget tartalmaz” kitétel alapján csak következtetni tudott arra, hogy az árazott költségvetés hibája miatt érvénytelenítette az ajánlatkérő az ajánlatát. Hivatkozott arra, hogy a Kbt. 2017. január 1-től hatályos módosítása óta átalányáras szerződés esetén (és az egyösszegű átalányár értékelése esetén), ha bármely költségvetési sor/sorok árazatlanul szerepel(nek) („0”-ás tétel) vagy jogszabály által előírt vagy a felhívás/dokumentáció/kiegészítő tájékoztatásban az ajánlatkérő által közölt árhoz képest eltérő árat tartalmaz bármely költségvetési tétel, úgy az ajánlatkérő köteles, és nem jogosult biztosítani a hiánypótlás lehetőségét a Kbt. 71. § (8) bekezdés alapján. Az ajánlattevő pedig jogosult a költségvetési tételeit módosítani/kiegészíteni/javítani a hiánypótlás keretében. A hiánypótlás törvényi korlátja ez esetben, hogy az így módosított árazott költségvetés szerinti egyösszegű ajánlati ár nem módosulhat az eredetileg benyújtotthoz képest. 2017. január 1-től tehát lényegesen módosult a Kbt. az árazott költségvetés hiánypótlhatósága tekintetében, és egyértelmű rendelkezést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy annak egyes tételei módosíthatók/kiegészíthetők annak érdekében, hogy az ajánlat a dokumentációban/ jogszabályokban foglaltaknak megfeleljen, egy korlátja van a módosíthatóságnak, hogy az így módosított/javított költségvetés eredményeként az egyösszegű ajánlati ár nem módosulhat.

A hiánypótlás jogintézményének kötelező alkalmazására és az árazott költségvetés hiánypótlhatóságára tekintettel hivatkozott a Döntőbizottság D.29/2022. számú határozatában foglaltakra, továbbá az az eljárás megindításakor hatályos Közbeszerzési Hatóság ún. Hiánypótlási Útmutatójában foglaltakra is.

14. Másrészt álláspontja szerint az összegezés indokolása a Kbt. 79. § (1) bekezdésébe ütközik. Az ajánlatkérő összegezésében ismertetett döntéséből nem volt megállapítható, hogy a „szakmai ajánlata” milyen hibában/hiányban szenvedett, továbbá, hogy mely jogszabályi

rendeletek alapján jutott az ajánlatkérő arra a következtetésre, hogy a hiánypótlás Kbt.-beli jogintézményét nem biztosítja a kérelmező számára. Egységes a joggyakorlat a tekintetben, hogy az összegezést részletesen kell az ajánlatkérőnek indokolnia. Az összegezésben nem ismertett indok a nyilvánosság számára nem ismert, ezeket figyelembe venni nem lehet, így ezekre hivatkozni sem lehet. Az összegezésnek tartalmaznia kell, hogy az ajánlat mely hibákban/hiányokban szenvedett. Mely tények, körülmények, összefüggések, jogszabályok értékelésével hozta meg az ajánlatkérő a döntését. Az összegezés indokolásának részletes jellege biztosítja az ajánlattevő számára, hogy ellenőrizhesse, hogy az ajánlatkérő döntés a közbeszerzési jogszabályoknak megfelel-e, illetve, hogy a döntéssel szemben forduljon-e jogorvoslással a Döntőbizottsághoz, ha igen, milyen joggalappal.

15. Összegezőként előadta, hogy az ajánlatkérő jogellenesen járt el, amikor a Kbt. 71. § (1)-(2) valamint (8) bekezdés b) pontjába ütköző módon ajánlatát a hiánypótlás jogának biztosítása nélkül érvénytelenné nyilvánította. Az ajánlatkérő jogellenesen – a Kbt. 79. § (1) bekezdésébe ütköző módon – járt el, amikor úgy hozott döntést, hogy abból nem volt megállapítható, hogy ajánlat milyen hibákban/hiányokban szenvedett, mely tények, körülmények, összefüggések, jogszabályok értékelése alapján hozta meg az ajánlatkérő a döntését. Az ajánlatkérő jogszerűen akkor jár el, ha helyt adva vitarendezési kérelmének, újranyitja az ajánlatok bírálati szakaszát, érdemben megvizsgálja az ajánlatát és biztosítja a hiánypótlás jogintézményét. Ezt követően pedig új döntést hoz a Kbt. kógens rendelkezéseinek betartásával.

16. Az ajánlatkérő 2023. április 3. napján elutasította az előzetes vitarendezési kérelmet. Válaszában a vitarendezési kérelem érdeme körében rögzítette, hogy az ajánlatkérő megjelölte a felhívás II.2.12) Európai uniós alapokra vonatkozó információk pontjában, hogy Európai Unió forrással érintett a közbeszerzés, melynek projekt száma vagy hivatkozási száma: VP6-7.2.1.1-21 kódszámú 3295355330. Az ajánlatkérő a bírálat során valamennyi ajánlat árazott költségvetésének vizsgálatát az alapvető rendelkezések betartásával végezte el. Az árazott költségvetést szakmai ajánlatként vette figyelembe.

Előadta, hogy nem sértette meg a felhívásban rögzített előírással az ajánlattevők esélyegyenlőségét, hiszen megfelelően mérte fel, készítette elő az eljárást, így a beérkezett ajánlatok összehasonlíthatók, ezáltal a bírálat jogszerűen lefolytatható volt és a Kbt. 2. § (1)-(4) bekezdéseit is figyelembe vette. Hivatkozott a Kbt. 3. § 37. pontjára, a Kbt. 28. § (1) bekezdésére, a Kbt. 50. § (4) bekezdésére, a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdéseire. Rögzítette, hogy biztosította a Kbt. 71. § (1) bekezdés szerinti hiánypótlási lehetőséget figyelemmel a Kbt. 71. § (8) bekezdésére.

Hivatkozott továbbá a felhívás II.2.13) pont 8. alpontjában és a felhívás VI.3.9) pont 13. alpontjában előírtakra.

17. Előadta, hogy álláspontja szerint a közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó projektjét a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletben foglaltak alapján kell kezelnie, a pénzügyi érdeksérelmet figyelembe véve a projekt összes költségének részét képezik a felhívásban meghatározott korlát (maximálisan elszámolható költség, a Felhívásnak A támogatás mértéke összege, Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások c. pontjai szerinti belső korlát, stb.) miatt a korlátot meghaladó el nem számolható költségek is melyet külön kimutatásként vezetnie kell és ezen tételeket az ajánlatkérőnek saját forrásból kell finanszíroznia. Az ajánlatkérő a pályázati szerződése szerint előírt saját forráson felül további költségvetési forrást nem tud biztosítani. Az ajánlatkérőnek el nem számolható költséget nem áll módjában a költségvetése terhére finanszíroznia.

A felhívásban és a közbeszerzési dokumentációban is egyaránt nyomatékosan felhívta az ajánlattevők figyelmét, hogy az ajánlatukban foglalt árakat a fentiekre figyelemmel határozzák meg, ellenkező esetben az ajánlatkérő azon ajánlatokat, melyek a költségvetésben (ajánlati ár -részletes költségvetés elemenként) referencia ár feletti összeget tartalmaznak a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelennek ítéli meg.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint a hiánypótlás célja a közbeszerzési eljárásokban a gazdasági szereplők által benyújtott dokumentumok hibáinak, hiányosságainak javítása, pótlása, illetve az erre való figyelemfelhívás. A felolvasó lapon szereplő adat és az Excel táblában feltüntetett adat nem mutatott eltérést, nem mutatott ellentmondást. Hivatkozott arra, hogy a Közbeszerzési Hatóság felhívja a figyelmet arra, hogy az ajánlat és a részvételi jelentkezés tartalmi és formai követelményeknek megfelelő elkészítése a gazdasági szereplő kötelezettsége (Kbt. 66. § (1) bekezdés), ezért a hiánypótlás jogintézménye nem szolgálhat a gazdasági szereplők e kötelezettsége teljesítésének helyettesítésére.

18. Az ajánlati árat tulajdonképpen a tételes költségvetés benyújtásával kellett meghatározni, amelynek az érintett ajánlattevő hiánytalanul eleget tett, ténylegesen és teljes körűen a beszerzés tárgyára megtevé ajánlatát. A Kbt. előírásai szerint – pl. hiánypótlással – korrigálni, az ajánlat egésze vizsgálendő és annak valamennyi adata önállóan is és annak rendszerében is számításba veendő. Az ajánlat érvénytelenségét a szakmai ajánlat nem megfelelő volta miatt tette meg az ajánlatkérő, a szakmai ajánlat nem felel meg az ajánlatkérő által meghatározott minimumkövetelményeknek.

Amennyiben az ajánlatban fellelhető, felolvasólapon kívüli összes többi adat egymással összhangban áll, akkor helytállóan jut az ajánlatkérő arra a megállapításra, hogy az ajánlattevő által megajánlott nettó ellenszolgáltatás összege az ajánlattevő ajánlata alapján egyértelműen megállapítható, azzal kapcsolatosan további kétség nem merülhet fel.

A kérelmező által benyújtott költségvetés 2 tétel esetében - Taktaharkány 029 HRSZ-ú út építése 68-002-2339160 és Taktaharkány 035 HRSZ-ú út felújítása 68-002-2339160 - tér el a felhívásban előírtaktól. Hivatkozott a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjában foglaltakra.

A jogorvoslati kérelem

19. A kérelmező 2023. április 13. napján 3 kérelmi elemből álló jogorvoslati kérelmet terjesztett elő a Döntőbizottsághoz. A kérelmében kérte az ajánlatkérő 2023. március 24-i eljárást lezáró döntésének megsemmisítését, továbbá bírság kiszabását figyelemmel a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) és d) pontjában foglaltakra, valamint a Kbt. 165. § (5) bekezdésére.

20. A jogsértő eseményről való tudomásszerzés időpontjaként 2023. április 3. napját, az ajánlatkérői vitarendezési válasz megadásának napját jelölte meg.

21. A kérelmező az 1. kérelmi elemében előadta, hogy az eljárást lezáró döntés indokolása sérti a Kbt. 79. § (1) bekezdését, mivel az nem tartalmazta az ajánlata hibájának, hiányának ismertetését, továbbá azt sem tartalmazta, hogy mely körülmények, tények, jogszabályi rendelkezések értékelése alapján jutott az ajánlatkérő arra a következtetésre, hogy nem köteles a Kbt. alapján a hiánypótlás jogintézményének alkalmazására.

22. Előadta, hogy az ajánlatát érvénytelenítő döntését az ajánlatkérő azzal indokolta, hogy a szakmai ajánlata a felhívás és a közbeszerzési dokumentációban előírtaknak nem felelt meg, a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint érvénytelen, a szakmai ajánlata referencia ár feletti összeget tartalmaz.

Ebből az indokolásból álláspontja szerint nem volt megállapítható, hogy az ajánlata konkrétan milyen hibában/hiányban szenvedett, amely okot adott az érvénytelenségre. Arra lehetett következtetni a szövegkörnyezetből, hogy az ajánlata az árazott költségvetés részében volt hibás. Az indokolás továbbá egyáltalán nem tartalmazta, hogy az ajánlatkérő mely körülmények, tények, jogszabályi rendelkezések értékelése alapján jutott arra a következtetésre, hogy nem volt köteles biztosítani a hiánypótlás jogintézményét.

A közbeszerzési joggyakorlat egységes a tekintetben, hogy az összegezésben közölt ajánlatkérői döntés olyan részletes kell legyen, amelyből megállapítható, hogy mely tények, körülmények, jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg az ajánlatkérő a döntését. Az összegezés alapján tudja az ajánlattevő mérlegelni, hogy az ajánlatkérői döntés megfelel a Kbt.-nek és az egyéb, adott eljárásban alkalmazandó jogszabályoknak.

23. Hivatkozott a Döntőbizottság D.51/17/2020., D.272/12/2011., D.311/16/2017., D.499/15/2020. számú döntéseire. Álláspontja szerint az ajánlatkérői összegezés a Kbt. 79. § (1) bekezdésének nem felelt meg. Abból a kérelmező nem tudta megállapítani, hogy az ajánlatának mely hibája/hiánya volt olyan, amely ajánlatkérő álláspontja szerint érvénytelenséget eredményezett. És az sem volt megállapítható, hogy mely körülmények, szempontok, jogszabályok alapján jutott az ajánlatkérő arra a döntésre, hogy nem biztosítja a kérelmező részére a hiánypótlás lehetőségét.

A vitarendezési kérelme nyomán az ajánlatkérő reparálhatta volna ezt a jogsértést, de ezzel nem élt. Ehelyett a vitarendezési kérelemre adott válaszban fejtette ki részletesen a döntése indokolását. Ezáltal a vitarendezési válaszból tudhatta meg, hogy az ajánlatát milyen tények, körülmények értékelése alapján bírálta érvénytelennek az ajánlatkérő. Az ajánlatkérő ezzel megsértette a Kbt. 79. § (1) bekezdését, mivel ezt az összegezésben lett volna köteles megadni.

24. A kérelmező a 2. kérelmi elemében előadta, hogy az ajánlatkérő döntése a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja által biztosított hiánypótlás jogintézményének mellőzése okán sérti a Kbt. 71. § (1)-(2), továbbá a 73. § (1) bekezdés e) pontját.

Az összegezésből nem volt megállapítható az ajánlatkérői döntés részletes indoka, csupán annyi, hogy a szakmai ajánlat referencia ár feletti megajánlást tartalmazott. A tárgyi közbeszerzési eljárásban három ingatlan tekintetében kellett ajánlatot tenni, melynek eleget tett a kérelmező az ajánlatkérő által kiadott költségvetés beárazásával az alábbiak szerint:

035/2 hrsz. tekintetében nettó 103.599.850.-Ft (minden tétel ÉNGY referencia ár alatti),
029 hrsz. tekintetében nettó 32.438.043.-Ft 120 tételből 19 tétel ÉNGY referencia ár alatti, 1 tétel (Közúti jelző- és útbaigazító táblák felszerelése, útvonaltípust, elsőbbséget szabályozó, utasítást adó, tilalmi, tilalmat, veszélyt, tájékoztatást adó jelzőtáblák és útbaigazítást adó táblák, 2-2 bilincskészlettel, alumínium elsőbbségadás kötelező jelzőtábla, fényvisszaverő, 600 mm HI) tekintetében adta meg az 1.943.-Ft-tal magasabb árat,

035/1 hrsz. tekintetében nettó 30.611.072.-Ft 114 tételből 13 tétel ÉNGY referencia ár alatti, 1 tétel (Közúti jelző- és útbaigazító táblák felszerelése, útvonaltípust, elsőbbséget szabályozó utasítást adó, tilalmi, tilalmat, veszélyt, tájékoztatást adó jelzőtáblák és útbaigazítást adó táblák, 2-2 bilincskészlettel, Alumínium elsőbbségadás kötelező jelzőtábla, fényvisszaverő, 600 mm HI) tekintetében adott meg 1943 Ft-tal magasabb árat.

25. A nettó ajánlati ára 166.648.965.-Ft összegéhez képest összesen 2 tétel tekintetében, 1.943.-Ft összegben, azaz összesen 3.886.-Ft összegben (0,002 ezrelék) volt eltérés az ÉNGY árakhoz képest.

26. Hivatkozott a felhívás VI.3.9) és II.2.13) pontjaira. Az ajánlatkérő rögzítette a felhívásban, hogy szakmai ajánlatnak tekinti a szakembereket bemutató ajánlattevői nyilatkozatot és az árazott költségvetést. Mindkettő tekintetében előírta, hogy ezen iratok hiánya, hibája az ajánlatok érvénytelenségét vonja maga után. Az ajánlatkérő ezen nyilatkozatát akként értelmezte a kérelmező, hogy a Kbt. 71. §-nak – és a vonatkozó egységes joggyakorlatnak az ismeretében –, hogy ezen iratok hibája, hiánya csak a hiánypótlás jogintézményének alkalmazását követő fennállása esetén eredményezhetnek érvénytelenséget. Figyelemmel arra is, hogy nem az ajánlatkérő határozza meg a közbeszerzési dokumentumokban azt, hogy mi minősül szakmai ajánlatnak, hanem azt a Kbt. határozza meg (kógens) módon.

A Döntőbizottság jogértelmezése is egységes a tekintetben, hogy nem tekinti a Kbt. 3. § 37. pont szerinti szakmai ajánlat körébe tartozónak sem a szakemberekkel kapcsolatos részszempont tekintetében tett ajánlatot, sem a szakember megnevezésének, illetőleg az ajánlati tartalomhoz kapcsolódó, annak ellenőrzéséhez szükséges, az ajánlat valóságtartalmának igazolása céljából becsatolt dokumentumokat, és erre figyelemmel ezek tekintetében a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja szerinti korlátot sem látja alkalmazhatónak. Az előzőket a Döntőbizottság megítélése szerint nem befolyásolja az, hogy az ajánlatkérő a szerződés teljesítésében részt vevő szakemberekre vonatkozóan alkalmassági feltételt is előírt-e, mint ahogy az sem, hogy a szakemberek bemutatását és a rájuk vonatkozó alátámasztó dokumentumok ajánlat részeként történő benyújtásának kötelezettségét előírta-e, illetőleg az sem, hogy maga az előzőket szakmai ajánlatnak minősítette-e (Nagykommentár a közbeszerzésekhez, szerkesztette: dr. Dezső Attila). Hivatkozott a Döntőbizottság D.356/15/2019., D.372/9/2020. számú határozataira.

27. Álláspontja szerint önmagában az, hogy az ajánlatkérő előírta a felhívásban, hogy a költségvetés szakmai ajánlatnak minősül, illetve, hogy a költségvetés nem tartalmazhat az ÉNGY egységáraktól eltérő árat, nem adhatott alapot az ajánlata hiánypótlás nélküli érvénytelenné nyilvánítására a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja által biztosított hiánypótlás alkalmazása nélkül. A kiírás, a Kbt. és a vonatkozó döntőbizottsági joggyakorlat alapján nem is kellett arra következtetnie, hogy ajánlatkérő hiánypótlás nélkül érvényteleníti az ajánlatokat, ha azok nem felelnek meg a felhívás hivatkozott előírásának. A Kbt. 66. § (1) bekezdésnek megfelelően az ajánlata részeként benyújtotta az ajánlatkérő által kiadott tartalomnak megfelelő költségvetést, minden egyes tételét beárazva. A közbeszerzés tárgyát képező műszaki tartalomra ajánlatot tett, teljes körűen. A Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 71. § (1)-(2) bekezdés alapján – figyelemmel a szerződés átalánydíjas jellegére – álláspontja szerint a hiánypótlás jogintézményét ajánlatkérő köteles lett volna alkalmazni az ajánlata tekintetében. És mivel ezt elmulasztotta, ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségét alaptalanul állapította meg.

28. A kérelmező a 3. kérelmi eleme tekintetében rögzítette, hogy az ajánlatkérő vitarendezési kérelemre adott válasza sérti a Kbt. 80. § (3) bekezdését, mivel a Kbt. 79. § (1) bekezdésen alapuló vitarendezési kérelmi elemre ajánlatkérő úgy adott elutasító választ, hogy azt egyáltalán nem indokolta.

A vitarendezési kérelme önálló kérelmi eleme volt, hogy az ajánlatkérő döntése nem felelt meg a Kbt. 79. § (1) bekezdésének (részletes indokolása kötelezettség hiánya). Sérelmezte, hogy az ajánlatkérő döntéséből nem volt megállapítható, hogy mely tényeket, körülményeket, konkrétan az ajánlata mely hibáját, hiányát értékelte olyanként az ajánlatkérő, amely az ajánlat automatikus érvénytelenségét eredményezte. És azt sem indokolta az ajánlatkérő, hogy mely körülmények, jogszabályi rendelkezések értékelése alapján jutott arra a következtetésre, hogy a hiánypótlás jogintézményét nem kell alkalmaznia. Ezen vitarendezési kérelmi elemére

ajánlatkérő egyáltalán nem adott választ. Álláspontja szerint ezzel megsértette a Kbt. 80. § (3) bekezdését, mivel az alapján az ajánlatkérő köteles a vitarendezési kérelemmel (értelemszerűen valamennyi kérelmi elemmel) kapcsolatos álláspontjáról tájékoztatni a vitarendezést kezdeményezőt és a többi ajánlattevőt. Ugyan ezen álláspontra helyezkedett a Döntőbizottság a D.539/34/2017. számú határozatában.

29. A kérelmező 1.181.077.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg.

Az ajánlatkérő észrevétele

30. Az ajánlatkérő 2023. május 5. napján érkezett észrevételében kérte az alaptalan kérelem elutasítását. Előadta, hogy a közbeszerzés fedezetét a 3295355330 iratazonosító számú VP6-7.2.1.1-21 „Külterületi helyi közutak fejlesztése” című Európai Unió és hazai forrású aláírt támogatói okirat szerinti pályázati finanszírozás biztosítja. Beruházási költség fedezete összesen nettó 236.214.268.-Ft, ebből Európai és haza forrásból nettó 224.403.555.-Ft, 5% projekt terhére elszámolható önerő (költségvetési forrásból) nettó 11.810.713.-Ft áll rendelkezésre. Az önkormányzat a rendelkezésre álló fedezeten felül további önerőt nem tud biztosítani.

31. Az 1. kérelmi elemre vonatkozóan előadta, hogy az összegzésben és azt követően az előzetes vitarendezésben is meghatározta a jogszabályi háttérrel, ezt pontosan megjelölte és szövegesen is kifejtette az érvénytelenség indokait, az érvénytelenséget részletesen indokolta. Álláspontja szerint a „részletes indoklás” megítélése szubjektív, az ajánlatkérő az indoklását részletesnek ítéli meg.

A 2. kérelmi elem tekintetében rögzítette, hogy az eljárás során 2 alkalommal biztosította a Kbt. 71. § szerinti hiánypótlás jogintézményét. A kérelmező is kapott hiánypótlási felhívást, ezen időszak alatt nem élt a Kbt. 71. § (5) bekezdésében foglalt lehetőséggel.

A 3. kérelmi elemre vonatkozóan előadta, hogy az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában álláspontja szerint részletesen és alaposan indokolta meg döntését. A „részletes indoklás” megítélése szubjektív, az ajánlatkérő az indoklását e körben is részletesnek ítéli meg.

32. Az ajánlatkérő kérte a Döntőbizottságot, hogy vegye figyelembe, hogy a közbeszerzési dokumentációban és felhívásban is felhívta a figyelmet a II.2.13) pontban és a VI.3.9) pontban foglaltakra.

Az ajánlatkérő a szakmai ajánlat, ez esetben a tételes költségvetés számszaki módosítását olyan, a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja szerinti jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hibának ítélte meg, mely nem javítható a Kbt. 71. § (1) bekezdése szerint. Továbbá fontos az ajánlatkérő számára a közbeszerzési eljárás során az a tény, hogy „A kedvezményezett a referencia ár feletti projekt szerint el nem számolható költséget nem tudja finanszírozni, ezért azon ajánlatok (a teljes ajánlat), melyek a költségvetésben – szakmai ajánlatban (ajánlati ár - részletes költségvetés) referencia ár feletti összeget tartalmaznak, a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelennek ítéli meg.”

33. Az ajánlatkérőnek a projekt vonatkozásában hozott döntésében az el nem számolható költségre nem tud fedezetet biztosítani. Ezért volt fontos számára, hogy a felhívásban a szükséges ÉNGY referenciaárra vonatkozó előírást megtegye.

Az ÉNGY alkalmazásának a célja, hogy elősegítse az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (a továbbiakban: ÚMVP) részeként az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (a továbbiakban: EMVA) társfinanszírozásában megvalósuló támogatások

igénybevétele céljából benyújtott kérelmek szakszerű elbírálását, az építési költségek realitásának szakszerű vizsgálatát, illetve kellő támpontot szolgáltatson az ügyfelek, tanácsadók, kivitelezők és a kérelmet értékelők számára.

34. Az ajánlatkérő ezen beruházását európai uniós forrásból kívánja megvalósítani, a hazai szabályozások szerint az ÉNGY kódok alkalmazása kötelező, az államkincstári elektronikus rendszer alkalmazásában az ajánlatkérőnek csak azon tételeket tudja rögzíteni és csak olyan mértékben, melyeket az ÉNGY korlátok engednek.

35. A kérelmező az ajánlatában a felhívás dokumentációja szerinti költségvetést árazta be, minden tétel esetében adott meg árat, ezzel az ajánlatkérő a szakmai ajánlat műszaki részének költségvetéséhez kapcsolódó árat kellett vizsgálnia és annak érvényességét bíráltnia. Álláspontja szerint a Kbt. 71. § alapján történő felvilágosítás kérés törvényi feltételei nem következtek be. A kérelmezői ajánlatban becsatolt költségvetésben a megadott összegek egyértelműek voltak, a műszaki tartalom változatlansága folytán azok értelmezéséhez kétség nem fért. Sem a felvilágosítás kérés, sem a hiánypótlás keretében a tételek utólagos átárazására jogszerű lehetőség nem biztosított.

A hivatalbóli kiterjesztés

36. A Döntőbizottság D.147/14/2023. számú végzésével a jogorvoslati eljárást kiterjesztette annak a vizsgálatára, hogy az ajánlatkérő a Kbt. rendelkezéseivel - a Kbt. 28. § (1) bekezdésével, a Kbt. 50. § (4) bekezdésével, a Kbt. 73. § szakaszával, így különösen a Kbt. 73. § (6) bekezdés c) pontjával - összhangban írta-e elő a felhívás II.2.13 További információ 8. alpontjában és a dokumentáció 5.3.11. pontjában, hogy az ajánlattevők „az ajánlatukban foglalt egységeket a fentiekre figyelemmel határozzák meg, ellenkező esetben AK azon ajánlatok melyek a költségvetésben (ajánlati ár - részletes költségvetés elemenként) referencia ár feletti összeget tartalmaznak a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelennek ítéli meg.” Az ajánlatkérő ezen előírása sértheti a verseny tisztaságát vagy nyilvánosságát, az ajánlattevők esélyegyenlőségét, és érdemben kihathatott az ajánlatkérő döntésére.

A kérelmező észrevételei a hivatalbóli kiterjesztésre

37. A kérelmező 2023. május 22. napján érkezett észrevételében az ÉNGY referencia ár alkalmazási kötelezettség vonatkozásában előadta, hogy az ajánlatkérőnek a Kbt. 28. § (1) bekezdése alapján elsődleges – a beszerzés tárgya és becsült értéke alapján – törvényi kötelessége megfelelő alapossággal előkészíteni a közbeszerzési eljárást. Ebből az is következik, hogy megfelelően akkor van előkészítve az eljárás, ha a közbeszerzés tárgyára tekintettel a becsült érték meghatározás a Kbt. 16. § (1) és (5) bekezdésének, valamint az alkalmazandó 322/2015 (X. 30.) Korm. rendeletnek megfelel.

38. Mivel a közbeszerzés tárgya építési beruházás, arra az ajánlatkérőnek alkalmazni kellett az előkészítés során a 322/2015 (X. 30.) Korm. rendelet 10. §-át és az 1. melléklet 2.4. pontjában foglaltakat is.

A 322/2015 (X. 30.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése szerint: A tervező - az innovációs partnerség kivételével - a tervezési feladat tárgyát képező építési beruházásra (építményre) vonatkozó árazott költségvetést készít, amelynek a 14. § (4) bekezdés b) pontja szerinti esetben a tervezés költségeire is ki kell terjednie.

A 322/2015 (X. 30.) Korm. rendelet 1. melléklet 2.4. pontja szerint:

Az építési beruházás közbeszerzési dokumentumainak tartalma

2.4. A 10. § (1) bekezdése szerinti árazott költségvetés alapján készített árazatlan költségvetési kiírás.

39. Azaz építési engedélyhez nem kötött (mint a jelen eljárás tárgyát képező) építési beruházás esetén is rendelkezni kellett ajánlatkérőnek tervező által készített költségvetéssel és ezen költségvetés alapján kellett elkészíteni a közbeszerzési dokumentáció részét képező árazott költségvetést. A Kbt. 28. §-a alapján több módszer rendelkezésre áll (nem taxatív) az egységárak meghatározására.

40. A támogatáshoz szükséges pályázati feltételek (ÉNGY szerinti költségbecslés) megítélése szerint nem írhatják felül a Kbt. és a 322/2015 (X. 30.) Korm. rendelet kötelező rendelkezései alkalmazásának szükségességét. Amennyiben ajánlatkérő csak az ÉNGY szerinti költségbecsléssel határozta meg a közbeszerzés becsült értékét, úgy álláspontja szerint a Kbt. 16. § (1) és (5) bekezdése, valamint a 322/2015 (X. 30.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése és a 1. melléklet 2.4. pontja szerinti rendelkezések megsértése miatt nem készítette elő megfelelően a közbeszerzési eljárást, ezzel egyúttal nem tett eleget a Kbt. 28. § (1) bekezdés szerinti kötelezettségének, miszerint megfelelő alapossággal kell előkészíteni a közbeszerzési eljárás dokumentációját. Egyúttal nem biztosította az ajánlattevők számára, hogy gazdaságilag ésszerű, reális ajánlatot adhassanak, mivel olyan módon határozta meg a költségvetés elkészítésének módját (ÉNGY referencia árakkal lehet csak árazni), amely referencia árak egyébként egy bizonyos pénzügyi támogatás biztosításának odaítéléséhez segítettek az arra kijelölt szervezetnek. Az ajánlatkérő ezen előírásának semmi köze nem volt a közbeszerzés tárgyához, azaz a konkrét építési munka műszaki megvalósításához. Így ennek az előírásnak nem volt meg a közbeszerzési jogi alapja.

41. A kérelmező az ÉNGY referencia árat meghaladó ajánlat automatikus érvénytelenítése körében előadta, hogy a felhívás hivatkozott előírása, miszerint automatikusan érvénytelen az ajánlat, ha az ÉNGY referencia ára feletti összeget tartalmaz, megítélése szerint Kbt. sértő. Hiszen azzal ajánlatkérő előre kikötötte – törvényes indok nélkül –, hogy a költségvetés hibája esetére (függetlenül attól, hogy az milyen hibában, hiányban szenved) nem alkalmazza a Kbt. 71. § szerinti hiánypótlás jogintézményét. Ezzel önkényesen vonta ki ezt a dokumentumot a hiánypótolható iratok köréből.

42. A felhívás ezen pontja nem biztosította az ajánlattevők számára a Kbt. 50. § (4) bekezdés szerint előírtakat, miszerint az eljárást megindító felhívásnak és a többi közbeszerzési dokumentumnak minden esetben biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek, illetve részvételi jelentkezést nyújthassanak be. Hiszen volt olyan ajánlattevő, aki nem árazott magasabb összegben, mint az ÉNGY szerinti ár, és volt olyan ajánlattevő, aki igen (többek között a kérelmező is), mert úgy értelmezte a kiírást (a Kbt. alapján helyesen), hogy a költségvetés hibája csak eredménytelen hiánypótlás után eredményezheti jogszerűen az ajánlat érvénytelenségét. E körben hivatkozott a Döntőbizottság D.29/26/2010. számú döntésére, mely szerint az ajánlatkérőnek kötelessége úgy összeállítani a felhívásban található feltételeket, hogy azok megfeleljenek a Kbt. és a vonatkozó jogszabályok tételes előírásainak.

43. Álláspontja szerint megállapítható, hogy a Kbt. vonatkozó szabályainak teljes figyelmen kívül hagyásával, automatikusan nyilvánította ajánlatkérő érvénytelenné azon ajánlatokat, melyek az ÉNGY referencia ár feletti összeget tartalmaztak. Ezt támasztja alá az összegezésben ismertetett – Kbt. 79. § (1) bekezdésnek nem megfelelő – ajánlatkérői döntés is. Az ajánlatkérő ugyanis az összegezésben egyáltalán nem tért ki annak magyarázatára, hogy

miért nem alkalmazta a Kbt. 71. §-nak költségvetés hiánypótlására vonatkozó rendelkezéseit, mivel azt egyáltalán nem is vizsgálta.

Az ajánlatkérő észrevétele a hivatalbóli kiterjesztésre

44. Az ajánlatkérő 2023. május 16. napján érkezett észrevételében rögzítette, hogy álláspontja szerint a Kbt. rendelkezéseivel összhangban írta elő a felhívás II.2.13) és VI.3.9) pontjaiban foglaltakat, valamint a közbeszerzési dokumentumok részét képező Általános tájékoztató 5.3.11. pontjában foglaltakat.

45. Előadta, hogy a Kbt. 28. § (1) bekezdését az ajánlatkérő alkalmazta, a felhívását a fedezetet biztosító Támogatási Okiratban (Európai Unió forrás) foglaltaknak, a közbeszerzés tárgyi alapját képező felhívásnak, a jóváhagyott költségvetésének, a 272/2014 Kormányrendeletnek és a 30/2021 Államkincstári közleménynek, valamint az önkormányzati költségvetési rendeletének megfelelően állította össze, körültekintően és alaposan. Jelen előírás évek óta alkalmazott a fedezetet biztosító pályázati rendszerben. A költségvetés szerinti ÉNGY kódokra való szabályozást az ajánlattevőkkel pontosan és időben, változtatás nélkül közölte az ajánlatkérő.

46. Az ajánlat realitását adja, hogy maga az ÉNGY kód használatának a célja, hogy elősegítse az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program részeként az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevétele céljából benyújtott kérelmek szakszerű elbírálását, a költségek realitásának szakszerű vizsgálatát illetve kellő támpontot szolgáltatson az ügyfelek, tanácsadók, kivitelezők, és a kérelmet értékelők számára. (Építési Normagyűjtemény útmutató V2)
A Kbt. 50. § (4) bekezdését az ajánlatkérő alkalmazta, mivel az eljárást megindító felhívást és a többi közbeszerzési dokumentumot minden ajánlattevő megismerhette.

47. Előadta, hogy 2022. november 9. napján a felhívását megküldte hirdetményellenőrzésre, a Közbeszerzési Hatóság Hirdetménykezelési és Statisztikai Főosztálya a megjelenő hirdetmény jelzett pontjaival kapcsolatban még csak észrevételt sem tett, erre vonatkozóan sem felülvizsgálatot, sem kiegészítést, sem törlést nem írt elő. Az ajánlattételi határidő 2022. december 13. napja volt, melyre több ajánlat is beérkezett. Az ajánlattételi időszakban sem kiegészítő tájékoztatókérés, sem vitarendezési kérelem nem érkezett az ajánlatkérőhöz a kiírás egyértelműségével valamint a kiírt elvárásokkal kapcsolatban. Az ajánlatkérő álláspontja, hogy a kiírás az ajánlattevők részére egyértelmű volt, az részvételi jelentkezésükben nem akadályozta a felhívásban előírtak, szabályozások. A felhívásra 18 érdeklődőből 8 tett ajánlatot.

48. A Kbt. 73. § és a különösen a Kbt. 73. § (6) bekezdés c) pontjával ajánlatkérő összhangban van. Felhívásában jelezte az ÉNGY referencia ár pontos elérési útvonalát, annak feltételeit, mely bármely ajánlatkérő számára elérhető és alkalmazható volt. Az ajánlatkérő pontosan megjelölte az árazatlan költségvetésében az ÉNGY kódokat, ez egységes volt mindenki számára és ezzel együtt az elektronikus felületen pontosan beazonosítható. Az ajánlatkérő pontosan megjelölte azt az időt „2021./3 aktuális ÉNGY referenciaárak” amit figyelembe kell venni. Az ajánlatkérő álláspontja szerint, így minden ajánlattevő egyenlő eséllyel és feltételek mellett tudta az ajánlati árát megadni, pontosan meghatározott érték mellett.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint a felhívásával, és előírásaival nem sértette a verseny tisztaságát, a nyilvánosságát, az esélyegyenlőséget.

49. Előadta, hogy jelenleg a Magyarországi Vidékfejlesztési pályázati rendszerben előírás az ÉNGY referencia ár alkalmazása. Ezen előírás nem a piac torzítására, esélyegyenlőtlenségre, korlátozásra van meghatározva, hanem arra, hogy a piaci szereplők megfelelő árat kalkuláljanak a beruházásaikhoz.

50. Az ajánlatkérő a 2023. évi költségvetését Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény alapján tervezte és fogadta el 3/2023. (II.16.) számú Társulási határozatával. Az ajánlatkérő egyedüli bevételi forrása ingatlan bérbeadásából származik, melynek éves összege 1.200.000.-Ft. Jelenleg a projekthez kapcsolódó önerő forrása az „egyéb felhalmozási célú pénzeszköz” soron van tervezve, jelenleg még a számlán nem rendelkezik az ajánlatkérő az összeggel. A projekt szerinti végső elszámolható önerőt az érintett önkormányzat fizeti meg az ajánlatkérőnek. Ezen források nagy része a kötelező önkormányzati feladatok ellátásának kiegészítésére került betervezésre, mivel a normatíva nem fedezi 100%-ban az alapköltségeket. Az egyéb működési költségek fedezetére szolgáló önkormányzati bevétel alacsony mértékű, az önkormányzatnak tartalék képzésére nincs elegendő bevételi forrása a költségvetés tervezésekor, így a pályázati források önerőből történő kiegészítésére vonatkozóan nagy körültekintéssel tud csak tervezni, az el nem számolható önerőre pedig nem tud forrást biztosítani. Az ajánlatkérőnek a költségvetésben nem tervezett kiadást sem áll módjában elfogadni fedezet hiányában. Jelen közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő előírta a felhívás VI.3.9) pontjában, hogy a referencia ár a 2021./3. vonatkozóan a megadott elérési útvonal szerint figyelembe kell venni. A kedvezményezett a referencia ár feletti projekt szerint el nem számolható költséget nem tudja finanszírozni, ezért azon ajánlatok (a teljes ajánlat) melyek a költségvetésben - szakmai ajánlatban (ajánlati ár - részletes költségvetés) referencia ár feletti összeget tartalmaznak a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelennek ítéli meg. Ezen előírása összhangban van a költségvetési rendeletével, valamint a fedezetet biztosító projekt elszámolási szabályaival.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint kérelmező figyelmetlen volt a közbeszerzési dokumentáció összeállításában, más ÉNGY kódot használt.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

51. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő Kbt. Harmadik Része szerinti közbeszerzési eljárása 2022. november 14. napján került megindításra a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel, így a jelen jogorvoslati eljárás érdemi kérdései vonatkozásában a Kbt. ezen a napon hatályos anyagi jogi rendelkezései az irányadók.

52. A kérelmező jogorvoslati kérelmében három kérelmi elemet terjesztett elő, amely alapján a Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást megindította.

53. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást kiterjesztette annak a vizsgálatára, hogy az ajánlatkérő a Kbt. rendelkezéseivel - a Kbt. 28. § (1) bekezdésével, a Kbt. 50. § (4) bekezdésével, a Kbt. 73. § szakaszával, így különösen a Kbt. 73. § (6) bekezdés c) pontjával - összhangban írta-e elő a felhívás II.2.13 További információ 8. alpontjában és a dokumentáció 5.3.11. pontjában, hogy az ajánlattevők „az ajánlatukban foglalt egységárait a fentiekre figyelemmel határozzák meg, ellenkező esetben AK azon ajánlatok melyek a költségvetésben (ajánlati ár - részletes költségvetés elemenként) referencia ár feletti összeget tartalmaznak a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelennek ítéli meg.” Az ajánlatkérő ezen

előírása sértheti a verseny tisztaságát vagy nyilvánosságát, az ajánlattevők esélyegyenlőségét, és érdemben kihathatott az ajánlatkérő döntésére.

54. A Döntőbizottság először azt vizsgálta meg, hogy az ajánlatkérő jogszerűen írta-e elő a hivatalbóli kiterjesztéssel érintett kitételt.

55. A Döntőbizottság a vizsgálat körében az alábbi jogszabályokra volt figyelemmel:

A Kbt. 2. § (1)-(2) és (7) bekezdései az alábbiakról rendelkeznek:

(1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

(2) Az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára.

(7) E törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. E törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni.

A Kbt. 28. § (1) bekezdése szerint „Az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást - a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel - megfelelő alapossággal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet - beszerzés tárgyára tekintettel biztosítható - védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő alkalmazhatja az értékelemzés módszerét is.”

A Kbt. 50. § (4) bekezdése értelmében „Az eljárást megindító felhívásnak és a többi közbeszerzési dokumentumnak minden esetben biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek, illetve részvételi jelentkezést nyújthassanak be.”

A Kbt. 73. § szerint:

(1) Az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha

a) azt az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártá után nyújtották be;

b) az ajánlattevőt, részvételre jelentkezőt az eljárásból kizárták;

c) ha az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező alvállalkozója, vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet a 62. § (1) bekezdés i) pontja, vagy az adott eljárásban felmerült magatartása alapján j) pontja szerinti kizáró ok miatt kizárásra került;

d) az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező nem felel meg a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek, vagy nem igazolta megfelelően a követelményeknek való megfelelést;

e) egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit;

f) az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező

fa) valamely adatot a 44. § (2)-(3) bekezdésébe ütköző módon minősít üzleti titoknak és ezt az ajánlatkérő hiánypótlási felhívását követően sem javítja; vagy

fb) a 44. § (1) bekezdése szerinti indokolás a hiánypótlást követően sem megfelelő.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

(3) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha a részvételre jelentkező ajánlatot tesz.

(4) Az (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen az ajánlat különösen, ha nem felel meg azoknak a környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek, amelyeket a jogszabályok vagy kötelezően alkalmazandó kollektív szerződés, illetve a 4. mellékletben felsorolt környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezések írnak elő. A Közbeszerzési Hatóság - a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által minden évben rendelkezésére bocsátott adatszolgáltatás alapján - tájékoztatást tesz közzé honlapján a Magyarországon egyes ágazatokban alkalmazandó kötelező legkisebb munkabérről.

(5) Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban tájékoztatásként közli azoknak a szervezeteknek a nevét, amelyektől az ajánlattevő tájékoztatást kaphat a (4) bekezdés szerinti azon követelményekről, amelyeknek a teljesítés során meg kell felelni. Az ajánlatkérő a (4) bekezdésben foglaltakra tekintettel nem köteles a közbeszerzési eljárásban külön információk feltüntetését előírni az ajánlatban, csak azt ellenőrzi, hogy az ajánlatban feltüntetett információk nem mondanak-e ellent a (4) bekezdés szerinti követelményeknek.

(6) Az (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen különösen az ajánlat, ha

a) azt az ajánlati kötöttség fennállása ellenére az ajánlattevő visszavonta;

b) az ajánlattevő az ajánlati biztosítékot határidőre nem vagy az előírt mértéknél kisebb összegben bocsátotta rendelkezésre;

c) az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban előre meghatározott egy olyan összeget, amelyet meghaladó árat vagy költséget tartalmazó ajánlatot a bírálat során érvénytelenné fog nyilvánítani, és az ajánlat ezen összeget meghaladja.

A Kbt. 76. § (1), (2) és (4) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő köteles az eljárást megindító felhívásban meghatározni azt a szempontot vagy szempontokat, amelyek alapján a számára - az adott esetben szociális, társadalmi és környezetvédelmi szempontból is - gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot kiválasztja (a továbbiakban: értékelési szempontok).

(2) Értékelési szempontként alkalmazhatóak

a) a legalacsonyabb ár,

b) a legalacsonyabb költség, amelyet az ajánlatkérő által meghatározott költséghatékonysági módszer alkalmazásával kell kiszámítani, vagy

c) a legjobb ár-érték arányt megjelenítő olyan - különösen minőségi, környezetvédelmi, szociális - szempontok, amelyek között az ár vagy költség is szerepel.

(4) A legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszer alkalmazható úgy is, hogy az abban szereplő ár vagy költség elemet az ajánlatkérő egy rögzített értéken megadja, és az ajánlattevők az egyéb értékelési szempontok tekintetében versenyeznek egymással.

A Kbt. 77. § (1) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az ellenszolgáltatást vagy költséget tartalmazó értékelési szemponton vagy alszemponton kívüli értékelési szempontokkal (alszempontokkal) összefüggő ajánlati elemmel kapcsolatban az eljárást megindító felhívásban jogosult meghatározni az adott ajánlati elem azon legkedvezőbb szintjét, amelyre és az annál még kedvezőbb vállalatokra egyaránt az értékelési pontthatár felső határával azonos számú pontot ad. Az ajánlatkérő

bármely szempont tekintetében jogosult meghatározni olyan elvárást, amelynél kedvezőtlenebb az adott ajánlati elem nem lehet.

A Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerint:

(1) Az ajánlatkérő az e rész hatálya alá tartozó közbeszerzés megvalósításakor választása szerint

b) e törvény Második Részében meghatározott szabályok szerint jár el a 114-116. §-ban foglalt eltérésekkel.

56. Az ajánlatkérő építési beruházás megvalósítására indította meg a közbeszerzési eljárását. A közbeszerzés az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból és hazai költségvetési forrásból kerül megvalósításra.

57. A hivatalbóli kiterjesztéssel érintett rendelkezésben az ajánlatkérő az ÉNGY referenciaár feletti összeg költségvetésben való megajánlása esetére az érvénytelenség jogkövetkezményét állapította meg. Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 3. § 16. pontja szerint az ÉNGY, az építési normagyűjtemény: olyan építési-műszaki paramétereket tartalmazó gyűjtemény, amely az építési munkanemek és tételek megnevezése mellett tartalmazza a tételekre vonatkozó referenciaárát is. Ugyanezen szakasz 17. pontja értelmében a referenciaár pedig az elszámolható kiadás legmagasabb összege.

58. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kiterjesztés alapján abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy a Kbt. rendelkezései lehetőséget adnak-e az ajánlatkérőknek arra, hogy az ÉNGY referenciaárak meghaladása miatt az érvénytelenség jogkövetkezményét alkalmazzák.

59. A Kbt. 73. §-a rendelkezik arról, hogy mely esetekben van lehetőség az ajánlat és a részvételi jelentkezés érvénytelenné nyilvánítására. A Döntőbizottság a hivatalbóli kiterjesztés körében azt vizsgálta, hogy az ajánlatkérő által meghatározott érvénytelenségi ok megfeleltethető-e a Kbt. 73. §-ban foglalt érvénytelenségi okok valamelyikének.

60. A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlatkérő kizárólag a Kbt.-ben meghatározott esetekben állapíthat meg érvénytelenséget, nincs lehetősége arra, hogy az érvénytelenségi jogszabályi tényállások körét bővítse.

61. Arra helytállóan mutatott rá az ajánlatkérő, hogy a taxatív jelleggel felsorolt érvénytelenségi okok közül a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjának az alkalmazása merülhet fel a tárgyi esetben.

A Kbt. 73. § (1) bekezdése e) pontja alapján az ajánlat érvénytelennek minősül, ha – az ajánlatkérő által előírt formai követelményeken kívül – egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

A Kbt. ezen rendelkezése biztosítja a lehetőséget, hogy az ajánlatkérő felhívásban és közbeszerzési dokumentumokban előírt elvárásai, illetve bizonyos jogszabályi előírások alapján az ajánlat érvényessége vizsgálatra kerüljön. Ugyanakkor ezen vizsgálat is a Kbt. rendelkezései alapján behatárolt. A Kbt. rendelkezéseibe ütköző ajánlatkérői előírás nem alapozhatja meg az ajánlat jogszerű érvénytelenné nyilvánítását.

62. A Döntőbizottság megvizsgálta, hogy a Kbt. mely rendelkezései adnak lehetőséget bizonyos ajánlati megajánlások ajánlatkérő általi rögzítésére, illetve az ajánlatkérő által keretek meghatározására.

63. E körben vizsgálta a Kbt. 73. § (6) bekezdés c) pontját és a Kbt. 77. § (1) bekezdését. A Kbt. 73. § (6) bekezdés c) pontja szerint a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen különösen az ajánlat, ha az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban előre meghatározott egy olyan összeget, amelyet meghaladó árat vagy költséget tartalmazó ajánlatot a bírálókat során érvénytelenné fog nyilvánítani, és az ajánlat ezen összeget meghaladja. A Kbt. 77. § (1) bekezdésének második mondata akként rendelkezik, hogy az ajánlatkérő bármely szempont tekintetében jogosult meghatározni olyan elvárást, amelynél kedvezőtlenebb az adott ajánlati elem nem lehet.

64. A fentiekből következik, hogy a Kbt. 73. § (6) bekezdés c) pontja szerinti érvénytelenségi ok a Kbt. 77. § (1) bekezdés második, egyben utolsó mondatán alapulhat.

65. Azt, hogy a nyertes ajánlattevő kiválasztása körében mely értékelési szempontok alkalmazhatók a Kbt. 76. § (2) bekezdése tartalmazza. E szerint értékelési szempontként alkalmazható a legalacsonyabb ár, a legalacsonyabb költség, amelyet az ajánlatkérő által meghatározott költséghatékonysági módszer alkalmazásával kell kiszámítani, vagy a legjobb ár-érték arányt megjelenítő olyan szempontok, amelyek között az ár vagy költség is szerepel.

66. A fentiek együttes értelmezéséből következően a Kbt. 77. § (1) bekezdése – a bármely szempont kifejezés használatára tekintettel – megengedi, hogy az ár értékelési szempont tekintetében az ajánlatkérő meghatározzon egy olyan értéket, amelynél nem lehet kedvezőtlenebb a megajánlás. Azonban a Kbt. 77. § (1) bekezdése szerinti szempont alatt a teljes ár vagy teljes költség, és nem azok valamely részleme, a költségvetés valamely eleme értendő.

E rendelkezéssel összefüggésben értelmezve a Kbt. 73. § (6) bekezdés c) pontját megállapítható, hogy az szintén a teljes ár vagy költség tekintetében ad lehetőséget arra, hogy az előre meghatározott összeget meghaladó ajánlatot az ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánítsa, tehát az ajánlatkérőnek nincs lehetősége arra, hogy érvénytelenné nyilvánítson egy ajánlatot arra tekintettel, hogy annak valamely ár vagy költség eleme meghaladja az ajánlatkérő által az adott elemre meghatározott maximális mértéket.

67. A Döntőbizottság utal továbbá arra, hogy a Kbt. 76. § (4) bekezdése lehetővé teszi a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszer akként, hogy a teljes ár vagy teljes költség elemet az ajánlatkérő egy rögzített értéken megadja, és az ajánlattevők az egyéb értékelési szempontok tekintetében versenyeznek egymással, ugyanakkor ezen jogszabályi lehetőséggel az ajánlatkérő nem élt.

68. A Döntőbizottság megjegyzi azt is, hogy a Kbt. 77. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint van lehetőség a legkedvezőtlenebb teljes ajánlati ár mértékének kikötésére, azonban a versenyt ilyenkor is biztosítani kell a kedvezőbb megajánlások tekintetében.

69. Az ajánlatkérő nem hivatkozott a fentiekén túl más irányadó jogszabályi rendelkezésre, amely lehetővé tenné az érvénytelenné nyilvánítást az ÉNGY referenciaárak meghaladása esetén.

70. A fentiekben kifejtettek tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. rendelkezései nem teszik lehetővé, hogy az ajánlatkérő a teljes ár valamely elemét, így a költségvetés valamely elemét maximalizálja, és erre tekintettel jogszerűen nem nyilváníthatja érvénytelenné az ajánlatkérő ajánlatát azért, mert annak egyes költségvetési elemei meghaladták az ÉNGY referenciaárakat.

71. A Döntőbizottság Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a fentiekre tekintettel a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő a hivatalbóli kiterjesztéssel érintett rendelkezéssel megsértette a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel alkalmazandó Kbt. 73. § (6) bekezdés c) pontját, és megsemmisítette a 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján az ajánlattételi felhívást és az ezt követően hozott ajánlatkérői döntéseket, valamint (3) bekezdés d) pontja alapján bírságot szabott ki.

72. Tekintettel arra, hogy a felhívás vonatkozó pontjának Kbt. 73. § (6) bekezdés c) pontjába ütközését megállapította, és ezért megsemmisítette a felhívást, ezért nem vizsgálta az érintett ajánlatkérői előírás Kbt. 28. § (1) bekezdésével és 50. § (4) bekezdésével kapcsolatos összhangját. A Döntőbizottság megjegyzi, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló törvény, mint a rendeleteknél magasabb szintű jogszabály értelmében köteles akként előkészíteni a közbeszerzési eljárását, hogy az ajánlattevők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni.

73. A fentiek miatt – mivel felhívás megsemmisítésére tekintettel a jelen esetben nincs már megindított, illetve folyamatban lévő közbeszerzési eljárás – a Döntőbizottság a kérelmező jogorvoslati kérelme vonatkozásában a jogorvoslati eljárást okafogyottságra tekintettel megszüntette.

74. A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

Az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja szerint

47. § [Az eljárás megszüntetése]

(1) A hatóság az eljárást megszünteti, ha
c) az eljárás okafogyottá vált.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást a kérelem tekintetében a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontjára tekintettel megszüntette.

75. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (5) bekezdés szerint, ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

Ugyanezen szakasz (7c) bekezdése szerint „Nem szab ki bírságot a Közbeszerzési Döntőbizottság olyan esetben, amikor az ajánlatkérő a jogorvoslat tárgyává tett cselekményt a jogszabályban foglaltak szerint folyamatba épített ellenőrzést végző szervnek az érintett eljárásban adott előírása vagy az Integritás Hatóság ajánlása alapján teljesítette.”

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint

(11) A Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
 - b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
 - c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
 - d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
 - e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
 - f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat
- figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

A Döntőbizottság bírság kiszabását indokoltnak tartotta, mert az ajánlatkérő súlyos jogsértést valósított meg a közbeszerzési eljárást megindító felhívásban.

A Döntőbizottság a bírság összegének meghatározása során a jogsértés súlyosságán túl figyelemmel volt a közbeszerzés tárgyára, és becsült értékre (nettó 236.215.361.-Ft), ahogy arra is, hogy a jogsértés a felhívás megsemmisítésével reparálható. A Döntőbizottság tekintettel volt arra is, hogy a tárgyban közbeszerzési eljárással kapcsolatban korábbi, ismételt jogsértés megállapítására nem került sor. A Döntőbizottság figyelembe vette továbbá, hogy a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. A Döntőbizottság tekintettel volt arra is, hogy ajánlatkérő az ÉNGY szerinti referenciaárakat alkalmazni volt köteles a közbeszerzési eljárásban. Ezek alacsonyabb összegű bírság kiszabását indokolják.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő együttműködő magatartását – a törvényben előírt ügyféli jogok gyakorlásán és kötelezettségek teljesítésén túl – nem tudta megállapítani. A jogsértés az eljárást lezáró döntésre más ajánlattevőt érintően is kihatott. Ezek a körülmények a magasabb összegű bírság kiszabását indokolják.

A Döntőbizottság a bírság kiszabása körében a Kbt. 165. § (11) bekezdés e) pontjában foglaltakra nem volt figyelemmel, tekintettel arra, hogy az a jelen körülmények között nem releváns – a Döntőbizottság megítélése szerint a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között nem telt el hosszú időtartam.

A Döntőbizottság mindezen szempontok együttes mérlegelését követően a bírság összegét a rendelkező részben meghatározott összegben állapította meg.

76. A kérelmező a kérelméhez kapcsolódóan 1.181.077.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg.

A Kbt. 151. § (8) bekezdése szerint:

Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet visszautasítja vagy a jogorvoslati eljárást megszünteti, az igazgatási szolgáltatási díj a kérelmezőnek visszajár. A kérelem vagy egyes kérelmi elemek visszavonása esetén a kérelmező a fenntartott kérelmi elemekre figyelemmel és a külön jogszabályban meghatározottak szerint tarthat igényt az igazgatási szolgáltatási díj visszatérítésére.

77. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Kbt. 151. § (8) bekezdése első mondata és – figyelemmel az Ákr. 126. §-ában előírtakra – az Ákr. 125. § (1) bekezdése szerint rendelkezett.

78. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

79. A határozat nem érdemi (megszüntető) rendelkezése elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 116. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése, a határozat érdemi rendelkezése(i) közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2023. május 31.

*Dr. Kozsuch Edina sk.
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke*

*Berekméri Ágnes sk.
közbeszerzési biztos*

*Dr. Kenessey Réka sk.
közbeszerzési biztos*

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dr. Papp-Zakor Gábor ügyvéd ((Papp-Zakor Ügyvédi Iroda, kizárólag elektronikus úton)
2. Adorján Borbála felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (kizárólag elektronikus úton)
3. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)